

PRZEPISY PORZĄDKOWE LOKALNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO W ŁODZI

Rozdział 1 Przepisy ogólne

§ 1. Ilekroć w przepisach porządkowych lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi jest mowa o:

- 1) taryfie przewozowej – należy przez to rozumieć taryfę przewozową określoną w załączniku do uchwały Nr XXXI/551/12 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 25 stycznia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 517) z późniejszymi zmianami;
- 2) przewoźniku – należy przez to rozumieć podmiot świadczący usługi w zakresie przewozu osób transportem zbiorowym;
- 3) organizatorze przewozów – należy przez to rozumieć Zarząd Dróg i Transportu, który wykonuje w imieniu Prezydenta Miasta Łodzi zadania organizatora publicznego transportu zbiorowego;
- 4) bilecie – należy przez to rozumieć dokument uprawniający do korzystania przez pasażera z lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi;
- 5) MIGAWCE – należy przez to rozumieć bilet okresowy uprawniający do korzystania przez pasażera z lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi;
- 6) pasażerze – należy przez to rozumieć osobę korzystającą z usług przewozowych przewoźnika;
- 7) kierującym pojazdem – należy przez to rozumieć osobę posiadającą uprawnienia do kierowania pojazdem wyznaczoną przez przewoźnika;
- 8) kontrolerze biletów – należy przez to rozumieć osobę posiadającą uprawnienia do kontroli nadane przez organizatora przewozów;
- 9) pojeździe – należy przez to rozumieć środki lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi;
- 10) przepisach porządkowych – należy przez to rozumieć przepisy porządkowe lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi;
- 11) rozkładzie jazdy – należy przez to rozumieć określony na podstawie ustawy Prawo przewozowe plan, według którego winny odbywać się kursy pojazdów;
- 12) skasowaniu biletu/zakodowaniu MIGAWKI – należy przez to rozumieć nadanie biletowi ważności w sposób określony w taryfie przewozowej.

§ 2.1. Przepisy porządkowe obowiązują na liniach komunikacyjnych lokalnego transportu zbiorowego miasta Łodzi, obsługiwanych przez przewoźników w zakresie określonym w umowach i porozumieniach międzygminnych, w których Prezydent Miasta Łodzi występuje w charakterze strony.

2. Akty normatywne dotyczące lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi winny być podane do publicznej wiadomości przez organizatora przewozów i przewoźników, w szczególności poprzez wyeksponowanie w pojazdach i punktach sprzedaży biletów.

§ 3.1. Przewóz odbywa się pojazdami przystosowanymi do przewozu osób w ramach przewozów regularnych lub okazjonalnych, według rozkładów jazdy podawanych do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

2. Pojazdy przewoźnika winny być oznakowane zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 i 1448).

3. Pojazdy powinny posiadać:

- 1) herb Miasta Łodzi;
- 2) napis „LOKALNY TRANSPORT ZBIOROWY W ŁODZI”;
- 3) nazwę przewoźnika.

§ 4. Linie komunikacyjne funkcjonujące w systemie lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi, winny być oznakowane numerami:

- 1) linie dzienne:
  - a) tramwajowe – od 1 do 20 oraz od 41 do 49 (numeracja może uwzględniać dodatkowe oznaczenia literowe),
  - b) autobusowe – od 21 do 40 oraz od 50 do 99 (numeracja może uwzględniać dodatkowe oznaczenia literowe),
- 2) linie autobusowe nocne – od 1 do 15, poprzedzonymi dużą literą N;
- 3) linie o charakterze specjalnym – oznaczone literami alfabetu.

Rozdział 2 Umowa przewozu

§ 5. Pasażer zawiera umowę przewozu przez nabycie i zakodowanie MIGAWKI, a korzystając z biletu kasowanego z chwilą zajęcia miejsca w pojeździe. Skasowanie biletu jest pierwszą czynnością, jaką pasażer jest zobowiązany uczynić bezpośrednio po wejściu do pojazdu.

§ 6.1. Bilet jest dokumentem poświadczającym:

- 1) zawarcie umowy z przewoźnikiem;
  - 2) wniesienie opłaty za przewóz.
2. Pasażer winien posiadać bilet przez cały okres trwania podróży.
3. Bilet zniszczony lub uszkodzony w stopniu uniemożliwiającym odczyt zawartych na nim danych jest nieważny.
4. W przypadku kolizji, awarii lub uszkodzenia pojazdu w czasie kursu, pasażerowi posiadającemu ważny bilet, przysługuje prawo kontynuowania jazdy następnym pojazdem, albo pojazdem zastępczym, przebiegającym tą samą trasą, podstawionym przez przewoźnika.

§ 7. Pasażer jest zobowiązany do przestrzegania przepisów taryfy przewozowej.

Rozdział 3 Obowiązki przewoźnika

§ 8. Przewoźnik jest zobowiązany do:

- 1) przestrzegania przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym;
- 2) punktualnych przyjazdów i odjazdów z przystanków – za punktualny uważa się taki kurs, którego czas przejazdu przez określone w rozkładzie jazdy przystanki jest zdefiniowany przez organizatora przewozów w umowach z przewoźnikami;
- 3) umieszczania na przystankach rozkładów jazdy;
- 4) publikowania na swojej stronie internetowej rozkładów jazdy, informacji o trasach, zmianach tras i zmianach rozkładów jazdy wszystkich przewoźników świadczących usługi na zlecenie organizatora przewozów w ramach lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi;
- 5) publikowania wewnątrz pojazdów w łatwo dostępnym miejscu i na swojej stronie internetowej przepisów porządkowych i taryfowych obowiązujących w lokalnym transporcie zbiorowym w Łodzi, w tym wzorów, rodzajów i cen biletów oraz informacji o podmiocie upoważnionym do kontroli biletów wraz z wzorem identyfikatora;

- 6) oznaczania pojazdów tablicami zewnętrznymi lub wyświetlaczami zewnętrznymi zawierającymi informacje dotyczące oznaczenia numeru linii, kierunku jazdy (dla wyświetlaczy) lub przebiegu trasy (dla tradycyjnych tablic).

§ 9. Kierujący pojazdem, w imieniu przewoźnika, jest zobowiązany do:

- 1) kulturalnego i uprzejmego zachowania się wobec pasażerów;
- 2) udzielania pasażerom, podczas postoju pojazdu, niezbędnych informacji dotyczących usług przewozowych;
- 3) kierowania i zatrzymywania pojazdu w sposób płynny i łagodny, tak aby nie powodować dyskomfortu podróży, a w szczególności upadku pasażerów;
- 4) niezwłocznego podjechania do przystanku początkowego, po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy, w celu umożliwienia pasażerom oczekującym zajęcia miejsca w pojeździe;
- 5) poinformowania pasażerów o konieczności opuszczenia pojazdu, w przypadku wyłączenia pojazdu z ruchu, awarii technicznej lub zjazdu do zajezdni.

Rozdział 4

Prawa i obowiązki pasażera

§ 10. Pasażer ma prawo:

- 1) do wyczerpujących informacji o kursowaniu pojazdów oraz o warunkach przewozów osób, zwierząt i rzeczy;
- 2) oczekiwać od przewoźnika dostosowywania pojazdu do swoich potrzeb, a w szczególności do potrzeb osób starszych, niepełnosprawnych i matek z dziećmi;
- 3) do godziwych i bezpiecznych warunków podróżowania zgodnie z rozkładem jazdy;
- 4) do uzyskiwania odpowiedzi na wszystkie zadane pytania i uwagi;
- 5) do kulturalnej, z poszanowaniem godności osobistej, obsługi przez przewoźnika i osoby kontrolujące;
- 6) do otrzymania zadośćuczynienia za straty poniesione wskutek zaniedbania przewoźnika.

§ 11. Pasażer jest zobowiązany do:

- 1) wsiadania i wysiadania z pojazdu wyłącznie na odpowiednio oznakowanych przystankach, po zatrzymaniu pojazdu i przy zachowaniu maksymalnej ostrożności;
- 2) stosowania się do komunikatów i znaków informacyjnych znajdujących się wewnątrz i na zewnątrz pojazdu oraz do wskazówek i poleceń osoby kierującej pojazdem;
- 3) pasażer, który zajmuje miejsce siedzące oznaczone „dla inwalidy”, „dla osoby z dzieckiem na rękę”, itp. obowiązany jest zwolnić to miejsce w razie zgłoszenia się osoby, dla której to miejsce jest przeznaczone;
- 4) trzymania się uchwytów lub poręczy, w przypadku zajęcia miejsca stojącego;
- 5) oddania znalezionej rzeczy kierującemu pojazdem.

§ 12.1. W pojeździe zabrania się:

- 1) utrudniania kierującemu pojazdem jego prowadzenia;
- 2) rozmowy z kierującym pojazdem;
- 3) nieuzasadnionego sygnalizowania odjazdu lub zatrzymania się;
- 4) przewożenia zwierząt i rzeczy w sposób utrudniający podróż innym pasażerom;
- 5) przebywania osobom, które poprzez swój wygląd lub zachowanie są uciążliwe dla podróżnych, w szczególności:
  - a) osobom zachowującym się agresywnie,

- b) osobom o brudnym, niechlujnym wyglądzie lub odrażającym zapachu,
  - c) osobom żebrzącym,
  - d) osobom w inny sposób uciążliwych dla pozostałych pasażerów;
- 6) picia alkoholu, palenia tytoniu, używania e-papierosów, zażywania substancji odurzających;
  - 7) spożywania posiłków i napojów w sposób zagrażający zabrudzeniu innych pasażerów oraz pojazdu;
  - 8) zanieczyszczania lub zaśmiecania pojazdu;
  - 9) wyrzucania przez okna lub drzwi pojazdu jakichkolwiek przedmiotów;
  - 10) wychylania się, jazdy na stopniach lub opierania się o drzwi podczas jazdy.
2. Pasażer, który zachowuje się w sposób niezgodny z postanowieniami ust. 1, może zostać upomniany przez kierującego pojazdem lub kontrolera biletów, a po bezskutecznym upomnieniu może zostać usunięty z pojazdu siłą, przez upoważnione organy porządkowe, z możliwością skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.
3. W sytuacji określonej w ust. 2 pasażerowi nie przysługuje prawo do zwrotu kosztów zakupionego biletu.

Rozdział 5

Przewóz bagażu ręcznego, zwierząt i rowerów

§ 13. Pasażer może przewozić zwierzęta, bagaż ręczny, rower, z zastrzeżeniem § 14 i § 15, jeżeli istnieje możliwość takiego ich umieszczenia w pojeździe, by nie utrudniały przejścia, nie zagrażały bezpieczeństwu ruchu, nie zasłaniały widoczności kierującemu pojazdem i nie powodowały zagrożenia dla innych pasażerów.

§ 14. Zabrania się przewożenia:

- 1) zwierząt niebezpiecznych lub jadowitych;
- 2) przedmiotów łatwopalnych, cuchnących, radioaktywnych, żrących, wybuchowych oraz innych materiałów niebezpiecznych (w tym butli gazowych);
- 3) broni palnej lub gazowej, z wyjątkiem uprawnionych do tego funkcjonariuszy w czasie pełnienia służby;
- 4) przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym podróżnym przez uszkodzenie lub zabrudzenie ciała lub odzieży.

§ 15. W przypadku przewozu zwierząt i rzeczy należy spełnić następujące warunki:

- 1) pasażer powinien dysponować aktualnym świadectwem szczepienia zwierzęcia;
- 2) zwierząt i rzeczy nie wolno przewozić na miejscach siedzących;
- 3) przewóz zwierzęcia lub rzeczy może odbywać się wyłącznie pod stałym i ścisłym nadzorem pasażera;
- 4) w czasie przewozu pies winien mieć założony kaganiec i być trzymany na krótkiej smyczy.

Rozdział 6

Odpowiedzialność za szkody

§ 16.1. Pasażer ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe u przewoźnika, o ile powstały one na skutek winy pasażera.

2. Przewoźnik ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe u pasażera, o ile wynikają one z niedotrzymania przez przewoźnika warunków umowy przewozu.

3. Przewoźnik nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe u pasażera na skutek:

- 1) niezależnych od przewoźnika przerw w ruchu lub zmian kierunku jazdy pojazdu i związanych z tym zmian rozkładu jazdy;

- 2) działań nieumyślnych przewoźnika;
- 3) działań niebędących wynikiem rażącego niedbalstwa przewoźnika;
- 4) nieprzestrzegania przez pasażera przepisów porządkowych i innych aktów prawnych dotyczących transportu i komunikacji.

Rozdział 7

Kontrola biletów i opłaty dodatkowe

§ 17.1. Osobami upoważnionymi do przeprowadzania kontroli biletów i dokumentów są kontrolerzy biletów legitymujący się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu, wystawionym przez organizatora przewozów.

2. Kontrola biletów polega na sprawdzeniu lub porównaniu:
  - 1) autentyczności biletu;
  - 2) okresu ważności biletu;
  - 3) wydruku z kasownika na bilecie jednorazowym lub jednorazowym należącym do pasażera z wydrukiem na bilecie kontrolnym;
  - 4) dokumentu uprawniającego do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu;
  - 5) właściwego wykorzystania biletów liniowych, miejskich i aglomeracyjnych.
3. Kontrolę podejmuje się gdy pojazd ruszył z przystanku, po upływie czasu niezbędnego do skasowania biletu.
4. W razie stwierdzenia braku ważnego biletu lub dokumentu uprawniającego do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu kontroler biletów pobiera opłatę za podróż w wysokości równej cenie biletu jednorazowego i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty.
5. Na wezwaniu do zapłaty kontroler biletów wpisuje:
  - 1) dane osobowe pasażera, po okazaniu przez niego dokumentu stwierdzającego tożsamość;
  - 2) numer służbowy;
  - 3) datę i godzinę kontroli;
  - 4) numer linii komunikacyjnej;
  - 5) wysokość opłaty dodatkowej i opłaty za podróż;
  - 6) dane osobowe ewentualnego świadka, w przypadku jego zgody na przetwarzanie danych osobowych.
6. Wzór wezwania do zapłaty, o którym mowa w ust. 5, określa i zatwierdza organizator przewozów.
7. Wysokość opłat dodatkowych określa taryfa przewozowa.

§ 18. Kontroler biletów ma prawo:

- 1) w razie odmowy zapłacenia opłat, o których mowa w § 17 ust. 4 – żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości pasażera;
- 2) w razie niezapłacenia opłat, o których mowa w § 17 w ust. 4 i nieokazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie jego tożsamości – ująć podróżnego i niezwłocznie oddać go w ręce Policji lub innych organów porządkowych, które zgodnie z przepisami mają prawo zatrzymania pasażera i podjęcia czynności zmierzających do ustalenia jego tożsamości. Do czasu przybycia funkcjonariusza Policji lub innych organów porządkowych, pasażer jest zobowiązany pozostać w miejscu przeprowadzania kontroli albo w innym miejscu wskazanym przez kontrolera biletów;
- 3) w razie uzasadnionego podejrzenia, że bilet albo dokument uprawniający do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu jest podrobiony lub przerobiony – zatrzymać dokument za pokwitowaniem oraz przestać go prokuratorowi lub Policji, z powiadomieniem wystawcy dokumentu.

§ 19.1. W przypadkach uzasadnionych bezpieczeństwem pasażerów lub stanem technicznym pojazdu, kontroler biletów zobowiązany jest w pełni podporządkować się kierującemu pojazdem.

2. Kontroler biletów nie ma prawa wydawać poleceń kierującemu pojazdem.

§ 20. Kontroler biletów jest zobowiązany do:

- 1) udzielania pasażerom wszelkich informacji dotyczących taryf, biletów, przebiegu linii komunikacyjnych lokalnego publicznego transportu zbiorowego, przepisów porządkowych i opłat dodatkowych;
- 2) okazania pasażerowi, na jego żądanie, numeru służbowego oraz udzielenia informacji o miejscu, sposobie i czasie składania odwołań od decyzji kontrolerów;
- 3) zakodowania, na wniosek pasażera, MIGAWKI nabytej za pośrednictwem serwisu internetowego.

§ 21.1. Pracę kontrolerów biletów oceniają według kompetencji:

- 1) kierownik jednostki prowadzącej kontrolę;
- 2) organizator przewozów.

2. W przypadku rażącego naruszenia przez kontrolera biletów przepisów porządkowych, a w szczególności:

- 1) pobierania należności od pasażera w kwocie innej niż ustalona w taryfie przewozowej;
  - 2) pobierania należności bez wydania stosownego pokwitowania;
  - 3) odstąpienia identyfikatora innej osobie;
  - 4) wykonywania czynności kontrolnych w stanie nietrzeźwym
- kontroler biletów zostaje niezwłocznie pozbawiony prawa kontroli.

Rozdział 8 Skargi i wnioski

§ 22.1. Skargi i wnioski należy kierować na adres przewoźników realizujących przewozy na liniach komunikacyjnych lokalnego publicznego transportu zbiorowego w Łodzi lub organizatora przewozów.

2. Adresy, o których mowa w ust. 1, winny być umieszczone na rozkładach jazdy lub podane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty, w szczególności w pojazdach oraz punktach sprzedaży biletów.

Rozdział 9 Przepis końcowy

§ 23. W sprawach nieuregulowanych przepisami porządkowymi stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, Kodeksu karnego, Kodeksu wykroczeń oraz ustawy Prawo przewozowe.